

Søren Lykke-Jensen,
ØkologiRådgivning Danmark

ROBUSTE DRIVVEJE

En drivvej skal kunne holde i flere år og være nem at anlægge og vedligeholde. En drivvej kan anlægges på mange måder og med alt fra muslinger til asfalt som belægning.

Forlæng drivvejen ud i marken og undgå optrædning ved ledet.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

LDP 2020

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

FORMÅLET ER GOD DYREVELFÆRD

Gode, tørre og robuste drivveje er vigtige for køernes komfort og velfærd. En drivvej, der er stabil, tør og ren, er godt for køerne, som undgår problemer med optrædning af sten, tilsmudset yver og patter og problemer med fx yverbetændelse og klovbrandbylder. Kort og godt: robuste drivveje er god dyrevelfærd.

Koens præferencer

Et valgforsøg, hvor malkekøer havde frit valg mellem at gå på asfalt og gummibånd, faldt tydeligt ud til gummibåndets fordel. Kun i fugtigt vejr valgte nogle af køerne asfalten – måske fordi gummibåndet blev glat.

- » Koen foretrækker et blødt og jævnt underlag at gå på
- » Koen kan lide at gå i kø og går højst tre og tre ved siden af hinanden

GODE DRIVVEJE - SÅDAN

Der er mange måder at lave en god drivvej på. Det vigtigste er at lave et godt forarbejde. Det indebærer bl.a. at vurdere, hvor det er mest hensigtsmæssigt at placere drivvejen i forhold til stalden og afgrænsningsmarkerne. Vær også opmærksom på, at der skal være tilstrækkeligt med plads ved ud- og indgange til og fra mark og stald. Ofte kan det være en fordel at lade drivvejen forsætte et stykke ind i afgrænsningsmarken for at undgå optrædning.

Lav en god bund, der dræner godt, og slut af med et lag, der giver efter og ligger højere end det omkringliggende areal. Bedste bredde på drivvejen er tre meter og længden så kort som muligt. Har du større besætninger med over 200 køer,

I et valgforsøg mellem asfalt og gummibånd valgte køerne oftest gummibåndet. Formentlig fordi det er blødere at gå på.

kan det dog være en fordel at lave drivgangen op til 5-6 meter bred, for at køerne kan komme fremad.

Egnede materialer til drivveje

Materiale	Fordele	Ulemper
Sand	Stabilt underlag	Vedligehold og renholdelse
Flis	Billigt og godt underlag	Vedligehold
Muslingskaller	Stabilt godt underlag	Husk at knuse dem inden kotrafik
Gamle betonspalter	Stabilt godt underlag	Kræver renholdelse
Parkeringsplader	Stabilt godt underlag	Dyrt og godt underlag for koen
Gummibånd	Stabilt godt underlag	Dyrt og godt underlag for koen
Asfalt	Stabilt godt underlag	Dyrt, rimeligt underlag for koen. Kræver renholdelse
Beton	Stabilt godt underlag	Dyrt, hårdt underlag for koen. Kræver renholdelse

Fordele og ulemper ved forskellige løsninger på drivveje

Skal drivvejen tåle stor belastning med mange daglige passager, er det bedst og billigst at vælge en dyrere drivvej. En billig drivvej kan hurtigt blive slidt op, og omkostninger til vedligehold kan nemt overstige omkostningerne til en mere robust drivvej med holdbarhed på fem til ti år.

Sørg for ekstra god plads, hvor vejen knækker.

Muslinger er godt og stabilt underlag - husk at knuse muslinger godt ved udlægningen.

De såkaldte parkeringsplader er en populær løsning. Den er dyr men stabil og holder også til kørende trafik.

Gode råd om anlæg af drivveje

- » Anlæg drivvej på stabil bund og slut af højere end omgivende niveau
- » Lav godt med fald til siderne på drivvejen
- » Hegning langs drivvejen beskytter drivvejens kanter
- » Samme bredde på drivvej hele vejen og så kort som muligt
- » Anlæg drivveje, så de kan tørre af sol og vind
- » Placer ikke drikkekar på og ved drivvejen
- » Bedste bredde på drivveje er 2,5 til 5 meter
- » Vælg bund/underlag efter, om drivvejen skal kunne bære tungere trafik

Gode råd om ind- og udgange

- » Indgang til stald skal være bred og godt oplyst
- » Indgangsareal bør have fast underlag, der nemt kan holdes fri for gødning
- » Undgå skarpe sving og sørg for god plads, hvis vejen skal svinge
- » Lad drivvejen gå ind i afgræsningsfoldene og/eller lav flere ind- og overgange til foldene

Bløde belægninger som sand og flis er sværere at holde rene og vedligeholde.

Gummibånd er en god og holdbar løsning, men ny gummibånd er dyre - måske kan du finde dem brugt.

OMKOSTNINGER TIL ETABLERING

Etablering af fast bund under underlag koster skønsvist mellem 50 og 120 kr./m² afhængig af jordbundsforhold. Gummibånd kan dog næsten lægges oven på jorden, når blot den er jævnet ud.

Priser på underlag

Priserne i tabellen er skønnede.

Materiale	kr. pr. m ²	Materiale	kr. pr. m ³
Asfalt	130	Blåmuslingeskaller	80
Kulminebånd, gummi	75-80	Flis	200
Parkeringsplader	130	Sand	85

YDERLIGERE INFORMATION

Teknik til afgræsning, GUDP-projekt, Aarhus Universitet og Økologisk Landsforening

Teknik til afgræsning, projektrapport, www.okologi.dk

Drivveje til køer, Inger Dalgaard, DLBR Byggeri og Teknik 2005